

SELKO

TUOMAS KYRÖ
MIELENSÄ-
PAHOITTAJA

WSOY

TUOMAS KYRÖ

MIELENSÄPÄHOITTAJA

SELKOKIELISTÄNYT ARI SAINIO

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ | HELSINKI

Teos on saanut valtion selkokirjatukea.

© TUOMAS KYRÖ 2019

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ

ISBN 978-951-0-44328-6

PAINETTU EU:SSA

Sisällys

Suolaa lumeen •	9
Suonet tukossa •	11
Rintaruokinta •	14
Jono •	17
Lindit •	20
Katiska •	23
Ilmoitus •	26
Vaniljaeskimo •	29
Tupakka •	32
Kaksi pakettia •	35
Salaoja •	38
Keskinopeus •	41
Pitäydytään omassa •	44
Mies ja ääni •	47
Tunneli •	50
Hautaa pidemmälle •	53
Talkoot •	56

Mittatikulla minuutteja • 59
Perunat autotalliin • 62
Mikä päivä, mikä vuosi • 65
Rumat ihmiset • 68
Marjanpoimijat • 73
Suurimmat roipheet etikalla • 76
Meksikon eskimot • 79
Likhti • 82
Adidakset vai menokkaat • 85
Sataakolmeakymppiä mopolla • 88
CD-pyörylä Jaakko Teppoa • 91
Hipaisee kuin junan vessa • 94
Punajuuri • 97
Siideri • 100
Piikki kantapäässä • 103
Haluan ratsastaa siällä • 106
Prinsessapyjama • 109
Omat lakanat • 112
Onko lintu eläin • 115
Itsetehdyt lahjat • 118
Hannu Taanila ja Ringo Starr • 121
Viesti lähetetty • 124
Uudenvuodenkisa • 127
Kädet • 130

I

Suolaa lumeen

Kyllä minä niin mieleni pahoitin,
kun yöllä oli tullut lunta.
Miten minä lapioin lumet pois
autotallin edestä, kipeällä lonkalla?
En mitenkään.

Naapurikylään on avattu uusi pankkikonttori
ja se tarjoaa avajaiskahvit.
Siellä pitää olla yhdeltätoista,
mutta ehdinkö sinne,
jos Foord Eskortti on tallissa?
Kyllä en ehdi.

Pankin rahatilanteen tietää kahvista ja pullasta.
Jos avajaisissa on vanhaa pullaa,
niin semmosta pankkia epäilee heti,
että sillä ei ole rahaa.

Jos tarjotaan täytekakkua ja kahvin kanssa kermaa,
niin tuhlaamiseen kaatuu sellainen pankki.

Siitä tietää, että siellä on nuoret miehet
tekemässä hölmöjä päätöksiä.

Minun rahojani saa säilyttää semmonen pankki,
jossa kahvi tehdään Mokka-masterilla,
on punasta maitoa ja tuoretta pitkopullaa.
Jos vielä tarjotaan karjalanpiirakoita,
niin saatan avata metsärahoille toisenkin tilin.

Kävin katsomassa ikkunasta,
oliko aurinko sulattanut lumet.
Ei ollut, siinä ne pysyivät.
Soitin pojalle, että hän tulisi kaivamaan
autotallin edustan auki.
Poika sanoi, että mene taksilla pankkiin.

Kyllä tulee kalliiksi pankin ilmaiset kahvit,
jos taksimersun takapenkillä pitää kulkea.

**PS. Tilasin marketista autokuorman suolaa.
Suolalla pidetään isot autotiet sulana.
Kai sillä saadaan lumet pois
myös autotallin edestä, niin kuin saatiinkin.
Se tässä on vielä, että Eskortti ei ollut tallissa.
Olin unohtanut, että olin jättänyt sen illalla
kadunvarteen.**

Suonet tukossa

Kyllä minä niin mieleni pahoitin,
kun Yrjänä kuoli.

Me olimme parhaita ystäviä
niin kauan kuin Yrjänä eli.
Muita ystäviä minulla ei ole.
Ei ole kun en tarvitse.

Oli Yrjänä ja oli emäntä.
Emäntä on nyt kunnan hoidossa Kuusikodissa,
eikä hän sieltä pääse enää kotiin.
Tämmöinen tämä elämä on,
kaikenlaisia vaihteita tulee vaikka ei pyydä.

Lääkäri sanoi,
että Yrjänällä oli laajentuma keuhkoissa.
Minä sanon, että vielä laajempi
oli miehen sydän.
Laajempi kuin minulla.

Minulla on ahtaampi sydän,
tykkään enemmän valittaa.
En minä aina ole valittanut.
Aikaisemmin en valittanut koskaan.

Sitten lääkäri tutki minut
päästä varpasiin, ulkoa ja sisältä.
Sanoi, että jos ei elämäntavat muutu
niin suonet saattavat mennä tukkoon.

Lääkäri halusi kovat rasvat pois ruuasta,
tilalle salaatteja ja hyötyliikuntaa.
Mutta kyllä minä tiesin,
että suonet eivät mene tukkoon ruuasta.
Ne menevät tukkoon,
kun ei sano mitä ajattelee
ja mistä pahoittaa mielensä.
Kun kerää asioita päähänsä,
niin ei niitä sinne loputtomasti mahdu.
Ne menevät verisuoniin ja niveliin
ja tukkivat ne.

Ryhdyin rehellisesti valittamaan.
Ja onko sen jälkeen ollut
kaikki veriarvot kohdallaan?
Kyllä ovat.
Valitin emännälle, kun oli vielä kotona.

Ja valitin Yrjänälle, kun vielä eli.
Nyt täytyy kirjoittaa lehtien yleisönosastoihin.

**PS. Valittamisessa täytyy pysyä totuudessa
ja puhua rehellisesti.
Puhun ensin asian nauhurille
ja siirrän siitä paperille.**

Rintaruokinta

Kyllä minä niin mieleni pahoitin,
kun kävin marketissa.

Vaikka harvoin minä siellä käyn.

Ne myyvät siellä vanhaa lohta.

Ja kaikkea on pakko ostaa

isossa perhepakkauksessa,

vaikka vähempikin riittää.

No, eilen hain kaksi purkkia piimää,

koska se on ainoa marketti näillä seuduilla,

johon piimä tulee lähimeijeristä.

Kun tulin kaupasta, istuin marketin aulaan

ja otin termoksesta kahvia.

Katselin ihmisiä, joita oli paljon.

Kaikkea sitä voi ihminen nähdä

muutaman minuutin aikana.

Vastapäätä kahvilassa istui nuori äiti,

joka antoi lapselle tissiä.

Oikein puristeli, ja kaikki näkivät.
Siitä sanotaan, että se on luonnollista.
Mutta miten se sopii siihen,
että ihminen on yrittänyt piilottaa
kaikki luonnolliset puuhat muutenkin,
kuten kakkimisen ulkona.
Miten se on imettämisen kanssa?
Teki mieli olla jossain muualla
kuin istua siinä.

Minun tuli jano ja kävin pyytämässä
kahvilasta lasillisen vettä.
Kyllä minä niin mieleni pahoitin,
kun siitä olisi pitänyt maksaa.
Kyllä olen sen jo kerran veroillani maksanut.
Se on kuulkaa ihan sama,
onko vesihana kahvilan tiskin takana
vai minun keittiössä.
Se on samaa veroilla maksettua vettä,
se on kansalaisyhteisyys.

Kun pääsin kotiin,
soitin pojalle siitä vesilasista.
Hän sanoi, että minulla on
tarpeeksi rahaa maksaa yhdestä vesimukista.
Siinä se juuri on.
Miksi minulla on tarpeeksi rahaa ja hänellä ei?

Siksi, että minä en maksa vesimukista.
En maksa ikinä mistään turhasta.
Jokainen voi miettiä,
onko enemmän rahaa silloin,
kun sitä ei käytä.
Vai onko enemmän rahaa silloin,
kun tuhlaa kaikki.

**Ps. Tein listaa missä saa imettää.
Uimarannalla saa.
Siellä kuljetaan muutenkin melkein alasti,
enkä minä käy siellä koskaan.
Navetassa saa, se on imettämisen paikka.
Ja jos on yli 25 astetta elikkä helle.**

Jono

Kyllä minä niin mieleni pahoitin,
kun kävin apteekissa uusimassa reseptin.
Apteekissa on kaksi jonoa.
Toiseen otetaan numerolappu koneesta.
Toisessa jonotetaan sen mukaan,
kun on jonoon tultu.

Mikä siinä on niin vaikeaa?
Minkä takia tullaan väärään jonoon
ja painellaan sen jonotuskoneen nappuloita
niin kuin se olisi joku hedelmäpeli?
Vaaditaan nopeaa palvelua, koska on kiire.
Niin kuin muilla ei olisi.

Se on kuitenkin niin,
että jokaisella tässä maailmassa
on oma aikansa ja paikkansa ja vuoronsa.

Eikä se ole vain apteekin jono, joka ei toimi.
Pankkiautomaatilla kaivetaan käsilaukkua
tai mölistään kavereitten kanssa.
Sitten muistellaan tunnuslukua,
vaikka sen pitäisi tulla nopeasti kuin ajatus.
Sitten kokeillaan korttia jokaiseen reikään.
Minä en tee siinä virheitä, koska olen harjoitellut.
Olen tehnyt pahvista
jäljennöksen pankkiautomaatista.
Harjoittelen sillä, niin osaan.

Entäs sitten juna.
Menin kerran junalla Vantaan Koivukylään
tapaamaan veljeä.
Kyllä en mene enää, ikinä en mene.
Miksi ihmiset eivät ymmärrä,
että junasta tullaan ensin ulos
ja sen jälkeen mennään sisään.
Väkisin työnnyttään siitä mistä ei varmasti mahdu
niin kuin se olisi maailman viimeinen juna.

Jos ihminen ei osaa jonottaa,
koko elämä menee kohkaamiseen ja kiilaamiseen.
Semmoinen ihminen luulee,
että se nopeuttaa etenemistä,
mutta oikeasti se vain hidastaa muita.

Jos minä perustan yrityksen,
niin minä perustan jonottamiskoulun.
Siellä tehdään asiat niin monta kertaa uudestaan,
että varmasti osataan.

**Ps. Hain aamulla kaupasta lauantaimakkaraa.
Kaupan kohdalla ajoin vahingossa väärään jonoon.
Se oli jono hampurilaisravintolaan.
Vaan sepä oli järkevä jono.
Siinä ei päässyt kiilaamaan,
koska kaista oli niin kapea.
Voisiko kaikki jonot tehdä sellaisiksi?
Jonotuspaikat betonista ja niin kapeaksi,
että siihen mahtuu vain yksi ihminen.**

Lindit

Kyllä minä niin mieleni pahoitin silloin,
kun Arvi Lind poistui television uutisista.
En ole toipunut vieläkään.
Arvi oli minulle kuin veli tai paras ystävä.
Minä haluaisin, että Arvi olisi kantamassa
minua hautaan tai ainakin kertoisi
kuolemastani uutisissa.

Vaikka Arvi kertoi uutisissa kamalista asioista,
minulla säilyi usko ihmiseen
ja parempaan huomiseen.
Arvi piti aina maltin ja vakavan ilmeen.
Hän ei koskaan hymyillyt tai
naljaillut, kun kertoi kansanmurhasta.

Luotanko minä yhtä paljon
tähän nykyiseen lukijaan, Rönkään?
Kyllä en luota.
Rönkä lukee uutisia ja on kirjailija.

Kyllä ihmiselle riittää yksi työ kerrallaan.
Ei tule hyvää kirjaa,
jos istuu illat lukemassa uutisia.
Eikä tule hyviä uutisia,
jos istuu illat keksimässä tarinoita kirjaan.

Kolmosen uutisia minä en katso.
Loppukevennys ei sovi vakaviin uutisiin,
ja kymmeneltä olen ollut tunnin petissä.

Enkä luovu televisiosta.
Minä olen nähnyt kaikki ne jääkiekko-ottelut,
joissa pelasi Arvin poika, Juha Lind.
Minä olen kirjoittanut Juhalle useita kirjeitä.
Vaadin niissä, että hän jatkaa isänsä työtä.
Hän on ihan isänsä näköinen
ja ääni on samanlainen.
Pitää vain muistaa, että televisiossa
ei saa hikoilla yhtä paljon
kuin jääkiekko-ottelun jälkeen.
Eikä saa laulaa voitonlauluja.

Tärkeintä on pitää ilme vakavana.
Samalla pitää antaa sellainen mielikuva
että osaa vaihtaa vapaalle.
Arvissa oli tämä puoli.

Minä olen lukenut, että hän osaa laulaa
ja viihdyttää, kun on sopivassa seurassa.

**Ps. Katuhaastattelut televisiossa
ovat ihan kamalia.**

Älkää enää kysykö tavallisilta ihmisiltä mitään.

Tuokaa sinne televisioon asiantuntijoita.

Juha Lind tuntee varmasti Raimo Helmisen.

Hän on vakuuttava,

eikä hänellä ole liikaa mielipiteitä.

SELKO

40 TAPAA PAHOITTA A MIELENSÄ

Ihmiset eivät osaa jonottaa.

Moottoriteitä on turha rakentaa.

Ja kun jouluna on kinkun sijasta kalkkunaa,
on todellakin syytä pahoittaa mielensä.

Mielensäpahoittaja on nähnyt elämää 80 vuotta.

Maailma muuttuu, Mielensäpahoittaja ei.

Onneksi parhaat asiat pysyvät,
kuten hanurimusiikki ja hoitokodissa
vaimon käsi omassa kädessä.

Tuomas Kyrön totinen, hauska
ja liikuttava kertomus antaa äänen
sukupolvelle, joka teki eikä miettinyt.

**Tuomas Kyrö on monipuolinen kirjailija. Hän on
kirjoittanut romaaneja, kolumneja, pakinoita
ja draamaa sekä piirtänyt sarjakuvia.**

Kyrö on myös suosittu TV-ohjelmien vieras.

www.wsoy.fi

84.2

ISBN 978-951-0-44328-6